

Missie en visie NSG 2013-2015

“De schakel voor minder geluidshinder”

Visie van de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG) op het voorkómen en bestrijden van schadelijke effecten van geluid en het bevorderen van een goed akoestisch klimaat in Nederland

November 2013

Status: definitief

Missie

De NSG bevordert het voorkómen en bestrijden van de schadelijke effecten van geluid en het creëren en behouden van een goed akoestisch klimaat in Nederland.

Strategie

De NSG wil dit bereiken door:

- Voortdurend aandacht te vragen voor de schadelijke effecten van geluid
- De schakel te zijn tussen wetenschap, beleid en bevolking
- Geluid hoger te zetten op de publieke en politieke agenda
- Structureel en ad-hoc allianties aan te gaan met andere partijen in het veld

Visie

De visie van de NSG op het thema geluid bestaat uit de volgende belangrijke elementen:

- Teveel geluid in de woon- en leefomgeving is een bedreiging voor de volksgezondheid en de leefomgevingskwaliteit
- Veel kansen om teveel geluid te voorkomen en bestrijden blijven onbenut
- Er is veel kennis over geluidbeheersing maar deze wordt onvoldoende verspreid en toegepast
- Door bewustwording kan het gevoel van urgentie en gedragsverandering worden bevorderd
- De belangrijkste bron van geluidshinder in de openbare ruimte is het wegverkeer
- De belangrijkste bron van geluidshinder in woningen is burengerucht
- Geluid kan het meest kosteneffectief direct aan de bron worden aangepakt.

Toelichting op missie en visie NSG 2013-2015

Inleiding

De afgelopen tientallen jaren is het leven in Nederland op vele fronten er een stuk beter op geworden. We wonen in betere huizen, de levensstandaard is hoger, we leven langer en blijven langer gezond. De lucht is veel schoner, veel bodemverontreinigingen zijn gesaneerd en het aantal verkeersslachtoffers is drastisch gedaald. Een opvallende uitzondering is geluid. De geluidsbelasting in Nederland is vergelijkbaar of misschien wel hoger dan 40 jaar geleden. Als de luchtkwaliteit verder verbetert, is het te verwachten dat over 20 jaar geluid van alle milieufactoren de grootste ziektelast veroorzaakt.

De manier waarop de samenleving omgaat met geluid en de hinder ervan is wel drastisch veranderd. Mensen maken zelf vaker en meer geluid dan ooit. Het aantal auto's, motoren, brommers en scooters en het aantal kilometers dat we er in rijden stijgt nog steeds. Steeds meer vakanties beginnen met een vliegreis. Bijna iedereen heeft niet alleen een radio en TV, maar ook andere, persoonlijke muziekapparaten. In rustige dorpjes hoor je in het weekend elektrische grasmaaiers, heggescharen of bladblazers en als die aan de kant zijn, gaan de vlijtige inwoners verder met het elektrisch zagen van het hout voor de open haard of het elektrisch schuren van het schilderwerk. We worden in winkelstraten voortdurend omgeven door achtergrondmuziek en door de piepjes van telefoons, kassa's, toegangspoortjes, cardreaders en chipautomaten. En als we eindelijk rustig in bed liggen wordt de nachtrust verstoord door openlucht-evenementen en brommerjeugd.

Al dat geluid heeft invloed op ons gedrag. We kunnen bijvoorbeeld agressief worden of gestresst. Het is daarom van belang dat beleidsmakers zich van de problematiek bewust zijn

en maatregelen daarop afstemmen. Zo is het raadzaam bewoners vooraf te informeren over geluidsoverlast, zoals van popconcerten, bouwactiviteiten en dergelijke.

Tegelijkertijd is de tolerantie voor lawaai van anderen afgenomen. Mensen willen graag controle over hun omgeving en ook hun geluidomgeving. De politie in Nederland rukt elk jaar tienduizenden malen uit voor conflicten tussen burens over lawaai. De geplande bouw van willekeurig welke grote lawaaimaker stuit op grote weerstand van bewoners. Bij elke nieuw geplande weg, spoorlijn of windmolenpark ontstaan actieve bewonersgroepen. Voor bepaalde onderwerpen leiden die tot landelijke organisaties en netwerken, zoals bij laagfrequent geluid, dat sommigen zien als een verschijnsel dat zich meer en meer uitspreidt over heel Nederland en dat daarom in zijn algemeenheid bestreden dient te worden.

In het conflict tussen steeds meer lawaai makende burgers en activiteiten en de steeds minder tolerante burger, kijken velen naar de overheid voor een oplossing. De overheid krijgt het met maatregelen als stil asfalt en geluidschermen net voor elkaar om de geluidshinder niet te laten toenemen. Van een afname is na meer dan 30 jaar geluidsbeleid geen sprake. Het vertrouwen in de overheid is in die 30 jaar van zeer gecompliceerde regelgeving wel drastisch afgenomen. Dat leidt tot een situatie waarin de eisen aan de overheid en de uitdagingen waarvoor die staat groter zijn dan ooit en het vertrouwen in de oplossingen die deze overheid te bieden heeft lager is dan ooit.

Er is weinig uitzicht op een snelle oplossing; de overheid staat voor de steeds lastiger opgave om burgers die steeds meer eigen geluid maken te verenigen met anderen die steeds minder geluid verdragen. De panacee in dit soort situaties wordt vaak gezocht in technische oplossingen. In theorie kan techniek veel problemen oplossen. In de praktijk blijkt dat toch lastiger te zijn. Bijvoorbeeld: Elektrische auto's produceren nauwelijks motorgeluid, maar de banden maken net zoveel geluid als van een gewone auto. Daarnaast moet de neiging van mensen om van hun eigen geluid te willen genieten worden bedwongen. Bovendien zijn er vele belemmeringen voor de overgang naar elektrisch rijden. De kans is zeer beperkt dat het Nederlandse wagenpark binnen afzienbare tijd grotendeels elektrisch is.

Dialogo tussen burgers, wetenschappers en beleidsmakers

We blijven dus te maken houden met lawaaimakende en lawaaigehinderde burgers en overheden die dit niet technisch of anderszins kunnen oplossen. In dit soort situaties is dialoog de enige manier om voortgang te boeken. Die dialoog kan leiden tot meer begrip en acceptatie bij gehinderden, en ook meer begrip voor de overlast die iemand heeft en zo tot aanpassing van het gedrag van geluidmakers. Die dialoog kan van klein (tussen burens) tot groot (tussen Rijk en actiegroepen over landelijke geluidzaken) zijn.

Op allerlei manieren vindt dialoog al plaats. Veel gemeenten hebben wijksteunpunten die bemiddelen bij burenruzies, ook als het om geluid gaat. Bij veel grote projecten zijn er (MER) procedures die inspraak voorschrijven. Het ministerie van I&M spreekt met landelijke actiegroepen. Er gebeurt dus al heel veel en ook veel goeds.

De belangrijke meerwaarde van de Nederlandse Stichting Geluidhinder is dat deze een partij vormt die als onafhankelijk, betrouwbaar en deskundig wordt beschouwd. De wijksteunpunten (of politie-agenten en in het meest extreme geval de al of niet rijdende rechter) worden door veel mensen als onafhankelijk en betrouwbaar gezien, maar ze ontberen deskundigheid op het gebied van geluid. De rijdende rechter neemt daarvoor dan geluidsdeskundige Jan Kramer van de NSG mee. De betrouwbaarheid en onafhankelijkheid zijn dan aangevuld met deskundigheid.

Van vraagbaak voor burgers tot steunpunt voor iedereen

De NSG is al jaren de onafhankelijke, betrouwbare en deskundige schakel die strijdende burgers en naar oplossing zoekende beleidsmakers ondersteunt. Die rol heeft de NSG vooral in de vraagbaakfunctie. De NSG wil die rol behouden en de komende jaren verder uitbouwen en gaan invullen voor gemeentelijke, regionale en landelijke vraagstukken.

De NSG wil dat vooral (maar niet uitsluitend) doen voor de grootste lawaaisoorten (wegverkeer en burenen), omdat daarmee de meeste ‘winst’ valt te behalen.

Als in de dialoog maatregelen ter sprake komen, zal de NSG zoveel mogelijk inzetten op kosteneffectieve bronmaatregelen, vervolgens op overdrachtsmaatregelen en pas in laatste instantie op effectmaatregelen.

Goede akoestische kwaliteit bevorderen

De NSG wil met haar inspanningen niet alleen geluidshinder en andere schadelijke effecten van geluid voorkomen en bestrijden, maar ook een goede akoestische kwaliteit bevorderen. Een manier om dat te doen is door het creëren van rustige plekken te bevorderen. Rust heeft een positief effect op de gezondheid en rustige plekken kunnen compenseren voor de negatieve invloeden van lawaai. Mensen die in een lawaaiige omgeving wonen of werken, hebben een grotere behoefte aan rust dan mensen die in hun directe leefomgeving geen of nauwelijks geluidsoverlast ondervinden.

Rust wordt steeds schaarser in Nederland, zowel in en om de woning als in natuurgebieden. Zelfs in de officiële stiltegebieden klinkt steeds vaker lawaai van vlieg- en wegverkeer. Op grote en kleine schaal verdwijnt de afwisseling tussen drukte en stilte. Er daalt een ‘deken van lawaai’ over Nederland waaraan nauwelijks nog valt te ontsnappen.

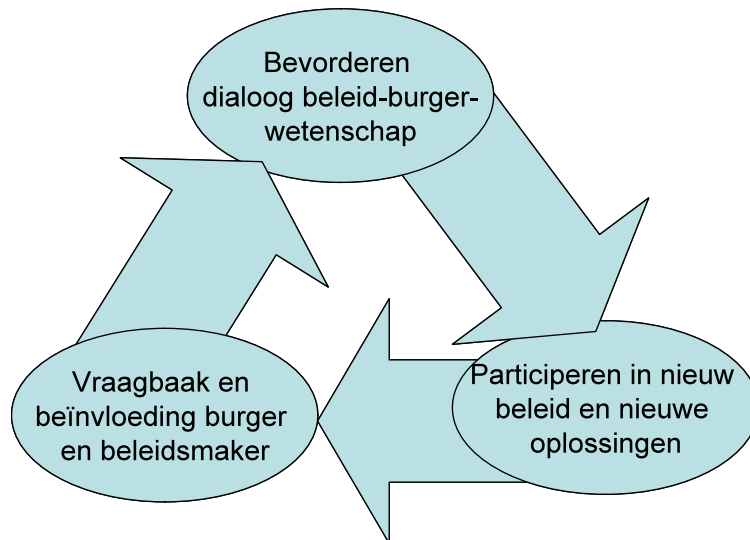
Drie hoofdactiviteiten

De NSG bevordert het voorkomen en bestrijden van schadelijk geluid en het behouden en creëren van rust en goede akoestische leefomgevingskwaliteit. Deze doelstellingen tracht de NSG te realiseren in de bovengenoemde dialoog met burgers, wetenschappers en beleidsmakers, maar ook door geluid en akoestische woon- en leefkwaliteit hoger op de publieke agenda te zetten. Dit past bij de hoofdactiviteiten die de NSG van oudsher uitvoert:

- beleidsbeïnvloeding (participeren in wet- en regelgevingswijzigingen)
- beïnvloeding van de publieke opinie, door gevraagde en ongevraagde algemene (landelijke) publieksvoorlichting via (massa)media

Samen met de persoonlijke voorlichting op verzoek (‘vraagbaakfunctie’) zijn dit de drie klassieke hoofdactiviteiten van de NSG. Deze missie en visie stelt voor om de persoonlijke voorlichting uit te breiden tot de eerder besproken dialoog. De twee andere hierboven genoemde hoofdactiviteiten blijven bestaan.

Overigens is het niet mogelijk en ook niet verstandig een al te strikte scheiding aan te houden tussen de drie verschillende hoofdactiviteiten. Juist in de dialoog tussen burgers, wetenschappers en beleidsmakers bestaan geschikte aangrijpingspunten om beleid en publieke opinie te beïnvloeden. Het beïnvloeden van beleid en publieke opinie kan op haar beurt weer leiden tot dialoog.

Eigen organisatie

In 2000 is de organisatiestructuur van de NSG weloverwogen en ingrijpend gewijzigd. Om de tactiek - van goed overleg met alle bij geluidshinder betrokken partijen en het aangaan van allianties - ook in de organisatie van de NSG invulling te geven, is toen een Raad van Advies (RvA) ingesteld met vertegenwoordigers van 'alle' bedoelde partijen. Het bestaansrecht en de rol van deze RvA zullen in de periode van dit visiedocument worden herijkt.

In 2000 werd het tot dan bestaande netwerk en draagvlak gehandhaafd; dat bestond tot 2000 uit de organisaties die in het Algemeen Bestuur waren vertegenwoordigd.

De organisatorische herziening in 2000 heeft niet geleid tot een gewijzigde samenstelling van het "bureau", als uitvoerend orgaan van de NSG. Externe factoren hebben echter wel geleid tot verandering en zullen in de nabije toekomst nog sterker van invloed zijn.

Om goed/snel te kunnen inspelen op toekomstige veranderingen is een NSG bureau met meer flexibele capaciteit nodig; zowel in kwantiteit als in deskundigheid. Gestreefd wordt naar een flexibele netwerkorganisatie, d.w.z. een minimale kern van (enkele) vaste krachten met een uitgebreid netwerk van freelancers en partijen waarmee kan worden samengewerkt.

Financiering en bestaansrecht

Het bestaansrecht van de NSG ligt in haar missie en visie. Zolang de missie niet is volbracht, is er een rol voor de NSG weggelegd. De NSG zal daarbij in steeds grotere mate de 'eigen broek moeten ophouden'. Als de NSG de rol van steunpunt goed invult, is dat op zichzelf voldoende argument voor ondersteuning van met name het Rijk.

Concrete activiteiten

De drie hoofdactiviteiten leiden tot verschillende concrete activiteiten:

- Vraagbaakfunctie (persoonlijke advisering aan en voor burgers)
- Vraagbaakfunctie aan en voor (lagere) overheden
- Initiëren en mediëren lokale, regionale en landelijke dialoog over concrete projecten en geluidsonderwerpen
- NSG als geluidsaccountant
- Advisering aan het Rijk over SWUNG en volgende beleidstrajecten
- Advisering en voorlichting over het belang van rust
- Campagnes voeren (Electric Heroes)
- Organiseren kennisdelingsbijeenkomsten (3 of 4 keer per jaar)
- Organiseren nationale geluidshinderdag (jaarlijks)

- Mede organiseren Gouden decibel
- Mede organiseren jaarlijkse Noise Awareness Day
- Bevorderen deskundigheid en verspreiden van kennis